

Referat fra møde i aftagerpanelet for Mellemøststudier

Dato: 04-06-2020- 16.00-18.00

Hos: Zoom

Deltagere: Birgitte Vestermark (Danske Gymnasier), Mette Fenger (Dansk Flygtningehjælp), Charlotte Flindt Pedersen (Udenrigspolitisk selskab), Jens Johansen (Hæren), Søren Hove (Forsvaret), Karina Pultz (Institut for Menneskerettigheder), Rasmus Brygger (Danmarks Videnscenter for Integration), Peter Seeberg, SDU, Kirstine Sinclair, SDU og de studerende ved SDU Thomas Præstholt og Sara Maarup Thomsen. Referent: Helene Christensen.

1. Velkomst v/studieleder Kirstine Sinclair

Kirstine Sinclair takkede deltagerne for at afsætte tid til at deltage i mødet, og derefter præsenterede deltagerne sig og deres tilknytning til uddannelsen og/eller centeret. Herefter forklarede Kirstine Sinclair, at formålet med aftagerpaneler er bl.a. at få et blik på, hvordan uddannelsen opfattes fra et aftager-/arbejdsgiverperspektiv, dvs. opdage blinde vinkler, finde nye udviklingsmuligheder og forbedre uddannelsen. På sidste møde i 2019 samlede vi inputs til uddannelsens eksamensformer: hvad er der for meget af, og hvad mangler. Vi har arbejdet videre med de mange gode inputs og inkorporerer forslagene. Vi blev bl.a. opfordret til at forelægge genreforslagene for SDU RIO (Research & Innovation Organisation), som sammen med det Humanistiske fakultet har taget nogle af tankerne fra dette aftagerpanel ind i et nyt valgfag, Digital Humanities, der tilbydes for de studerende på Humaniora fra efteråret 2020. På opfordring fra panelet deltager i dag også to studenterrepræsentanter fra Mellemøststudier, og vi planlægger fremover at afholde aftagerpanelmøderne i foråret for at sikre deltagelse af studerende. Kirstine Sinclair sluttede introduktionen af med at nævne, at der er et hængeparti fra sidste møde, nemlig oprettelse af en LinkedIn-profil for centeret/uddannelsen, der bl.a. skal tjene som et alumnenetværk. Hun er ikke nået dertil endnu, men håber at kunne præsentere profilen på næste møde.

2. Status for vores uddannelse og optaget i 2020

Optag

Kirstine Sinclair oplyste, at optagelsestallet pt. ikke er nøjagtigt, fordi ansøgerne fortsat kan melde til og fra. Ved optag 2020 er kapaciteten 25 studerende; men fordi man regner med et frafald på omkring 50 %, kan der tilbydes en studieplads til op til 52 ansøgere. Der er i øjeblikket behandlet 43 ansøgninger, hvoraf 31 har uddannelsen som første prioritet. Optag 2020 ser fornuftigt ud.

Corona-forår

Da SDU lukkede ned primo marts, fik alle uddannelser at vide, at vi skulle undgå at køre synkron undervisning og i stedet gøre slides med speak tilgængelig for de studerende. Denne udmelding skyldtes, at man var usikker på, om netværkskapaciteten var stor nok til, at al undervisning kunne foregå synkront. Efter et par uger viste det sig, at kapaciteten var tilstrækkelig til, at undervisningen kunne foregå synkront online. Vi har måttet ændre eksamensform i et af forårets kurser, som normalt

har eksamensformen aktiv deltagelse og løbende aflevering af essays. Disciplinen var vanskelig at gennemføre, så derfor blev "aktiv deltagelse" suspenderet, og essays skulle afleveres ved undervisningens afslutning. Kirstine Sinclair er meget positivt overrasket over kollegernes omstillingsparathed, og hvor godt de studerende har taget imod omlægningen til online-undervisning. De har udvist kritisk og konstruktiv deltagelse og stor imødekommenhed. Den helt store udfordring for årgangen, som nu er på 2. semester, er det obligatoriske praktikforløb på 3. semester. Forløbet er planlagt til 4-6 måneder og meget gerne i Mellemøsten eller en Mellemøstlig-relateret dansk arbejdsplads. På grund af nedlukningen og lukkede grænser har det vist sig meget vanskeligt at organisere et praktikophold. Arbejdspladser ude i verden har haft vanskeligt ved at have overblik over, hvilke opgaver, der eventuelt kan lægges ud til hjemmearbejde. Danske ambassader i udlandet er en undtagelse, og det samme gælder andre danske firmaer, som venter på en langsom oplukning og er i stand til at inkludere praktikanter. Alle studerende ønsker klart et normalt praktikforløb, plan A, men for de studerende, der ikke kan gennemføre plan A, har vi lavet et alternativt forløb bestående af to 10 ECTS-forløb, som er godkendt af studienævnet: Det ene er Digital Humanities, inklusive SDU's forløb Carriere Management Skills, og det andet har til formål at træne de studerende i opgaveløsning svarende til praktik. Forløbet består af løsning af praktiske opgaver, der giver erfaringer svarende til arbejdsopgaver på praktiksted: a) organisering og afvikling af en studiekreds, b) udarbejdelse af et policy brief, hvor de studerende trænes i at skrive med korte deadlines, c) afrapportering af forløbet. Kirstine Sinclair spurgte herefter, om aftagerne ville stille sig til rådighed ved at komme med forslag til indhold af policy briefs? Vi håber naturligvis fortsat på, at så mange studerende som muligt kan gennemføre plan A, en almindelig praktik.

Rasmus Brygger spurgte, om man har overvejet, at et af de store gevinster ved et praktikophold er, at det kan give et professionelt netværk? Kan der involveres aktiviteter, som går ud på at udvikle sit netværk inden for professionelle områder? Kirstine Sinclair svarede, at det har vi ikke umiddelbart, men at det er en vigtig pointe. Et af hovedformålene ved at være på en arbejdsplads er netop at skabe et professionelt netværk. Han foreslog herefter, at de studerende løser konkrete opgaver i dialog med eksterne parter, f.eks. journalistopgaver, og Kirstine Sinclair kommenterede, at sådanne opgaver ligger i tankegangen om studiekredse, men måske ikke eksplicit nok.

Jens Johansen nævnte specifikt kompetencen fra studierdningen: *"The student should be able to demonstrate strong abilities in searching relevant literature, taking advantage of advanced search tools, international archives, research centre databases, relevant social media etc."* og tilføjede, at de på hans arbejdsplads stort set er beskæftiget med alle disse ting. Han sagde videre, at studerende ville kunne løse konkrete opgaver for hans arbejdsplads, og det blev aftalt, at han og Kirstine Sinclair efter mødet ville snakke nærmere om det. Udfaldet af samtalen vil hun dele med de øvrige panelmedlemmer for at se, om en lignende model kan gennemføres andre steder.

Birgitte Vestermark foreslog, at man kontakter dem i centrets netværk, der normalt tager praktikanter for at høre, om de har konkrete opgaver, de skal have løst, så de studerende kan være konsulenter på disse opgaver. Birgitte Vestermark oplyste, at hun gerne vil stille sig til rådighed, hvis der f.eks. skal laves en workshop. Charlotte Flindt Pedersen tilføjede, at i regi af det udenrigspolitiske selskab vil hun godt kunne tage imod en studerende, der f.eks. kan organisere et møde, et webinar eller lignende.

Karina Pultz nævnte, at det også er muligt, at de hos hende kan bruge studerende på langdistancen, og Mette Fenger oplyste, at de har mange hos Dansk Flygtningehjælp, der pga. den nuværende situation ikke kan rejse ud, og man kan forestille sig, at nogle af disse opgaver kan løses af en praktikant.

3. Kandidatuddannelsen fremover

a. Kompetenceprofil og b. Udviklingsarbejde med uddannelsen?

Kirstine Sinclair oplyste, at uddannelsen i august skal have et møde med et eksternt ekspertpanelmøde. Formålet er, at eksterne skal tage stilling til bl.a. uddannelsens kompetenceprofil. Sådanne møder med eksterne eksperter foregår hvert fjerde år og er et led i, at SDU løbende kan blive institutionsakkrediteret. Hun nævnte videre, at uddannelserne ikke har megen indflydelse på de generelle humanistiske kompetencemål, men da vi kan ændre de uddannelsesspecifikke kompetencemål, kan aftagerpanelet få indflydelse på formuleringen af dem. Mette Fenger kommenterede, at integrationsarbejdet er fraværende i beskæftigelsesprofilen, og Rasmus Brygger tilføjede, at han er overrasket over, at der generelt er så lidt om integration i kompetenceprofilen. Flygtninge tager konflikterne fra deres hjemland med til Danmark, og han savner noget om kulturmøder; men måske man kommer ind på disse emner i undervisningen? Han vil dog opfordre til, at "integration" skrives frem, samt at definitionen af, hvor der arbejdes med integration gøres bredere. Jens Johansen nævnte ekstremisme, den ubehagelige, krigeriske del, som mange nok automatisk tænker på ifm. Mellemøsten. Uden at det skal blive til War Studies, så kan ekstremisme måske fremhæves mere. Til det kommenterede Kirstine Sinclair, at konfliktdimensionen fylder noget i flere fag, og Mette Fenger tilføjede, at Mellemøsten er flygtningeproducerende lande af en grund.

Søren Hove erklærede sig enig i disse synspunkter og nævnte, at de i hans afdeling leder efter folk, der enten har sprogkundskaber eller evnen til at håndtere tunge datamængder kombineret med kendskab til Mellemøsten. Karina Pultz spurgte, hvor meget på uddannelsen går ud på at håndtere store datamængder? Kirstine Sinclair svarede, at de studerende ikke arbejder meget med tunge datamængder. Det nye fag Digital Humanities giver en indføring i håndtering af store datamængder, men er normalt kun tilgængeligt som valgfag. Birgitte Vestermark opfordrede til at kigge på evalueringerne af Digital Humanities, og hvis de er positive, og faget er en succes, kan det måske få større plads i uddannelsen. Rasmus Brygger tilføjede, at også inden for det politiske er en generel dataforståelse en vigtig kvalifikation at have, uden at man behøver være statistiker.

Charlotte Flindt Pedersen efterlyste det socio-økonomiske perspektiv og evnen til at analysere det. Hun spurgte videre, hvilke Mellemøst-kompetencer, der findes i forretningsverdenen? Findes der økonomisk viden om, hvordan Mellemøsten udvikler sig i forhold til EU, dvs. hele den handelspolitiske dagsorden? Kirstine Sinclair kommenterede, at SDU tidligere udbød Cand.Negot i Arabisk, som var en blanding af business, marketing og sprog; men uddannelsen er nedlagt. På Mellemøststudier er det økonomiske aspekt kogt ned til ét fag, som fylder 10 ECTS ud af 120 ECTS. Vi har muligheder for at skruer lidt op eller ned på fagelementer, hvis der sker omrokeringer på centeret, eller hvis vi har gæsteforelæsere. Hvis vi skruer op for teknik / databehandling eller økonomi, kan det godt være, at vi kan tiltrække flere eller andre studerende.

Peter Seeberg var enig i, at integration og relaterede problemstillinger er vigtige. På centeret har vi også efter flygtningekrisen i 2015 snakket om, at dét også er et felt, der kan udvikles mere. Hvad gør f.eks. Europa i forhold til udfordringerne med flygtninge? Det er også relevant i forhold til praktikmuligheder uden for den mellemøstlige region, f.eks. i Bruxelles. Rasmus Brygger kommenterede, at det efter hans mening er vigtigt med en bredere forståelse af, at der er en rød tråd mellem dansk udenrigs-, indenrigs- og socialpolitik i forhold til flygtningeproblematikken. Kirstine Sinclair tilføjede, at der på uddannelsen kommer studerende med mange forskellige baggrunde og nationaliteter, som vi ikke kan forudsige, og derfor er det vanskeligt på forhånd at garantere, at der i undervisningen laves direkte sammenligninger mellem danske og mellemøstlige forhold, fordi det ikke nødvendigvis er meget relevant for alle studerende. Vi kan dog godt lægge større fokus på den generelle udvikling i Europa og det europæiske perspektiv. Birgitte Vestermark stillede spørgsmålet, at når studerende kommer med forskellige erfaringer, trækker man da ikke systematisk de forskellige vinkler ind i undervisningen, og Kirstine Sinclair svarede, at det er oplagt og med til at gøre undervisningen udfordrende for alle.

Sara Thomsen fremførte, at hun som studerende ikke oplever, at data er særligt til stede i undervisningen, og at nogle af de praktiske egenskaber, der nævnes i kompetenceprofilerne, at man erhverver som studerende, er meget abstrakte. Der står bl.a., at studerende skal kunne løse kommunikations- og organisationsopgaver, men koblingen mellem praktik og undervisning er ikke tydelig for hende. Kirstine Sinclair kommenterede, at corona-semesteret i foråret har vanskeliggjort denne kobling, som normalt opfattes som mere tilstedeværende. Sara Thomsen sagde, at de studerende netop i forårssemesteret har oplevet en større kobling, og Kirstine Sinclair tilføjede, at det tyder på, at fagbeskrivelserne måske skal brydes ned til konkrete opgaver for at tydeliggøre sammenhængen mellem teori og praksis. Herefter nævnte Sara Thomsen, at det er oplevelsen, at der er større fokus på eksamen end på praktiske kompetencer, hvortil Kirstine Sinclair svarede, at det nok mest handler om tilrettelæggelse af undervisningen, snarere end ordvalget i kompetenceprofilerne. Thomas Præstholm nævnte, at han støtter Sara Thomsens fremlæggelse, og at meget af det, der står i profilerne, er meget fluffy. Ekstremisme har været inkluderet i flere kurser, men han opfordrede til at gøre det mere konkret i kompetenceprofilen. Han sagde videre, at han i øjeblikket er i gang med at søge praktikplads og har konstateret, at flere praktiksteder tilbyder meget forskellige opgaver i forhold til, hvad der står i fagbeskrivelsen for Placement abroad (praktik), og det er sjældent, at alle bokse kan krydses af. Han opfordrede også til, at flere elementer fra Digital Humanities og f.eks. policy briefs integreres i de andre kurser, så de studerende fremover også trænes i det. Kirstine Sinclair kommenterede, at det er vanskeligt at få erfaring med alle typer kompetencer i et praktikophold, og at de studerendes erfaringer derfor vil være forskellig fra sted til sted. Vi kan ikke skrue op for, hvor meget et praktikophold må fylde ECTS-mæssigt, men vi kan godt kigge på og revidere undervisnings- og eksamensformer.

Mellemøststudier sammenholdt med konkurrerende uddannelser

Kirstine Sinclair spurgte herefter panelet, om de har erfaringer med, hvad studerende fra Mellemøststudier kan i forhold til studerende ved konkurrerende uddannelser ved Københavns og Aarhus Universitet? Charlotte Flindt Pedersen sagde, at hun har været censor på mange opgaver fra studerende fra Mellemøststudier, og at hun er imponeret over den samfundsmæssige indsigt, de

studerende har. Kirstine Sinclair kommenterede, at studerende fra Mellemøststudier bliver undervist i det moderne Mellemøsten, det globale perspektiv og Mellemøsten uden for regionen, dvs. integrationsspørgsmålet, og hun spurgte panelet, om dette er tilstrækkeligt reflekteret i disse kompetenceprofiler? Karina Pultz sagde, at hvis integration skiller Mellemøststudier fra konkurrerende uddannelser, skal det skrives frem. Birgitte Vestermark oplyste, at på KU er der mere fokus på sprog, og at de studerende i tillæg kan arabisk eller persisk. Efter hendes mening skiller SDU sig mest ud i forhold til fokus på integration, og hun tror ikke så meget på den samfundsfaglige og økonomiske dimension, for den er også med hos både KU og AU. Mette Fenger oplyste, at hun har studeret både på AU og KU og været tilknyttet SDU som censor. Hun oplever ikke, at der er så store forskelle på universiteterne længere, og når sprogdimensionen er faldet ud, skal man skrive noget andet op for at tydeliggøre forskellen.

Center for Mellemøststudier (Center for Contemporary Middle East Studies) har skiftet navn

Kirstine Sinclair meddelte, at centeret har skiftet navn til Center for Modern Middle East and Muslim Studies, men at uddannelsen fortsat hedder Mellemøststudier. Rasmus Brygger kommenterede, at Modern Middle East and Muslim Studies giver helt andre associationer, end Mellemøststudier gør, og at man kommunikerer noget andet med det engelske navn. Selv er han meget interesseret i integrationsdelen og har ikke vidst, at der er stort fokus på religion og det moderne Mellemøsten. Kirstine Sinclair nævnte, at det engelske navn dækker over, at centeret er både forskning og undervisning, og at Mellemøststudier signalerer en sproglig dimension, som ikke længere er der. Hun sagde videre, at hun gerne hører panelets tanker og associationer, for når først en institution er akkrediteret, kan man ikke uden videre forandre en uddannelses profil eller navn. Charlotte Flindt Pedersen fremførte, at der efter hendes mening er for lidt branding af de individuelle forskere på studiet; men centerets hjemmeside er dog meget mere tilgængelig end f.eks. KUs. Hun udtrykte, at det er svært at forstå adskillelsen mellem undervisning og forskning og opfordrede til, at de to ting kombineres på hjemmesiden fremfor som nu, at de fremstår som to helt separate enheder, hvilket er en underkendelse af fagligheden. Kirstine Sinclair kommenterede, at tidligere fremstod centeret og uddannelsen på hjemmesiden som en samlet enhed, men at det på SDU er blevet vedtaget, at alle hjemmesider skal ensrettes. Charlotte Flindt Pedersen sagde videre, at det generelt er svært at finde navne på eksperter på universiteternes hjemmesider, og det er sørgeligt, at man ikke bruger denne mulighed for at brande sig. Kirstine Sinclair sluttede punktet af med at sige, at hun og Peter Seeberg vil tage panelets kommentarer og kritik med videre til kolleger og fakultetet.

4. Nyt fra panelets medlemmer

Kirstine Sinclair spurgte panelets medlemmer, hvordan det ser ud med ansættelser hos dem, og hvilke typer af kompetencer / kandidater kigger de efter?

Søren Hove (Forsvaret): Vi ansætter for tiden og kigger efter samfundsvidenskabelige kandidater med sprogkundskab, tung militær baggrund og datalogisk viden. Vi ansætter dog ingen, der ikke ved noget om Mellemøsten. Generelt får vi mange ansøgninger, senest 115 til én stilling. Dem, vi ansætter, har typisk erhvervs erfaring i forvejen, hvorfor praktikerfaringer er meget vigtige, hvis dimittender skal have deres første job. Vi har studentstillinger, men clearing-/godkendelsesprocessen kan vare op til to år,

så det vanskeliggør ansættelser til disse stillinger. Generelt har fokus flyttet sig lidt væk fra Mellemøsten, så vi ekspanderer ikke meget og ansætter generelt ikke folk, som kommer direkte fra uddannelsen.

Mette Fenger (Dansk Flygtningehjælp): Vi ansætter også hos os, bl.a. fordi vi kører projekter. Ansættelserne er dog ikke af nyuddannede, men folk med erfaring. Det er en fordel for ansøgere at have haft et studieophold ude eller virksomheds erfaring. Vi arbejder både i Danmark og i udlandet, så hvis man ønsker at arbejde i Dansk Flygtningehjælp, må man gerne tænke i, hvad man kunne lave enten i Danmark eller ude. Vi har også et europæisk samarbejde om f.eks. integration, og på sigt vil der nok blive flere af disse europæiske tiltag.

Jens Johansen (Hæren): Der er forholdsvis få civile hos os, og vi ansætter ikke yderligere desværre. Ansatte hos os har et sprog, der dækker deres respektive områder, og sprog og stor arbejds erfaring er bestemt en force. En vis levealder kan også være en styrke hos os, og kendetegnet for vores ansatte er, at de er stærke formidlere, både mundtligt og skriftligt. Hvad angår sikkerhedsgodkendelsen, så kan der måske være studerende på uddannelsen, der tidligere er blevet godkendt, hvilket kan være en fordel. Til det kommenterede Søren Hove, at det er værd at tænke på og tilføje, at selv om man måske har en tidligere sikkerhedsgodkendelse fra Hæren, skal man igennem en ny godkendelsesproces, hvis man f.eks. ønsker at arbejde i Forsvaret.

Rasmus Brygger: Jeg ansætter ikke på nuværende tidspunkt, men for mig er primær faglighed vigtig koblet sammen med Mellemøststudier. Mellemøststudier vil aldrig være en primær kompetence for mig, men en klar fordel.

Charlotte Flindt Petersen (Udenrigspolitisk selskab): Vi ansætter ikke for tiden, men jeg vil gerne viderefremde opslag, når der dukker noget op.

Karina Pultz (Institut for Menneskerettigheder): Vi ansætter hos os i to slags stillinger: rådgiver eller projektleder, og altid folk, der har noget menneskeretligt oveni. Når vi får midler ved at vinde projekter, ansætter vi.

Sara Thomsen spurgte herefter panelet, om nogen af dem ansætter i virksomhedspraktik? Jens Johansen svarede, at de har gjort det én gang og har mulighed for at gøre det igen. Søren Hove nævnte, at de ikke ansætter i hans afdeling, men det gør f.eks. Center for Cybersikkerhed, og det er også en vej ind. Rasmus Brygger oplyste, at i hans tidligere job fik de mange uopfordrede ansøgninger om virksomhedspraktik, men vurderede, at det tog for lang tid at sætte folk ind i opgaverne. En virksomhedspraktikant skal derfor kunne bevise, at man er relativt selvklørende, for ellers vil de fleste virksomheder nok ikke bruge de nødvendige ressourcer på oplæring. Mette Fenger sagde, at i hendes afdeling tager de både studerende i studie- og virksomhedspraktik, og at andre afdelinger i Dansk Flygtningehjælp også gør det. Der er altså bestemt muligheder. Jens Johansen tilføjede, at Kriminalforsorgen også er en mulighed, da de bevæger sig i retning mod en mere analyseorienteret tilgang. Studerende fra Mellemøststudier kunne måske passe godt ind.

Kirstine Sinclair rundede punktet af med at nævne, at vi skal minde de studerende om, at en karriere består af trin, og at man ikke nødvendigvis får fast job straks. Hun spurgte herefter panelets medlemmer, om nogen af dem i januar eller februar kunne have lyst til at komme og snakke med de studerende om, hvordan de læser ansøgninger, og hvad de lægger vægt på? Panelet var generelt positivt indstillede til forslaget, og det aftaltes, at Kirstine Sinclair kontakter dem i løbet af efteråret.

6. Organisering af næste møde

Kirstine Sinclair oplyste, at aftagerpanelmøderne afholdes på skift hos medlemmerne, og da de fleste bor i København, holdes møderne oftest i hovedstadsområdet. Mette Fenger har givet os lov til at mødes hos Dansk Flygtningehjælp i Borgergade i København, og næste møde planlægges afholdt i maj eller juni 2021.

7. Eventuelt

Sara Thomsen bragte muligheden for at samarbejde om et specialeforløb op. Kirstine Sinclair kommenterede, at der tidligere har været et samarbejde med Mette Fenger og Jens Johansen om specialeforløb, og Mette Fenger sagde at hun har afgivet nogle af opgaverne til en studiepraktikant, som måske kan munde ud i et speciale, men der er sandsynligvis stadig opgaver til et egentligt specialeforløb. Kirstine Sinclair nævnte for Rasmus Brygger, at hvis han på et tidspunkt har en stor datamængde, der skal analyseres, må han gerne kontakte hende, og han svarede, at det kan være relevant på integrationsområdet.

Sara Thomsen spurgte videre til det alternative praktikforløb, og om løsning af praktiske opgaver kan være en del af de øvrige semestre. F.eks. om studerende ville kunne søge om at erstatte en eksamen med løsning af en/flere praktiske opgaver? Kirstine Sinclair svarede, at det måske kunne være en del af et speciale. Det tager lang tid at få gennemført revisioner af studieordningen, men hun vil tage erfaringerne fra efterårets alternative praktikforløb med i det videre arbejde med uddannelsen.